

zwłocznie, nie później niż w ciągu miesiąca od zaistnienia warunków określonych w ust. 1.

§ 3. 1. Zakład pracy może zastosować zasady odpowiedzialności materialnej za szkody w powierzonym mieniu, przewidziane w art. 114—116 i 118 Kodeksu pracy, także w stosunku do pracowników zatrudnionych:

- 1) w magazynach określonych w § 2 ust. 1 pkt 1, w których nie ma wyodrębnionego pomieszczenia do wydawania towarów (hali spedycyjnej) i w których przeładunek nie odbywa się systemem automatycznym z urządzeniami pomiarowo-kontrolnymi,
- 2) w sklepach określonych w § 2 ust. 1 pkt 2, w których wydawanie towarów jest dokonywane przez sprzedawcę,
- 3) w sklepach i stoiskach (działach) w domach towarowych (handlowych) z artykułami spożywczymi o obsadzie co najmniej 3 osób i z artykułami przemysłowymi o obsadzie od 3 do 5 osób, jeżeli inkaso gotówki dokonywane jest przy użyciu kas rejestracyjnych.

2. Przed zastosowaniem zasad odpowiedzialności materialnej, o których mowa w ust. 1, kierownik zakładu pracy zasięga opinii rady zakładowej. Przepis § 2 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 4. Właściwy minister (kierownik urzędu centralnego), centralny związek spółdzielni oraz organizacje społeczne mogą po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządzić stosowanie zasad odpowiedzialności, o których mowa w § 2 i 3, w stosunku do pracowników zatrudnionych w magazynach podległych jednostek organizacyjnych innych niż jednostki handlu wewnętrznego, jeżeli magazyny te odpowiadają warunkom ustalonym w tych przepisach.

§ 5. Przepisów § 2—4 nie stosuje się do pracowników ponoszących wspólną odpowiedzialność materialną, o której mowa w art. 125 Kodeksu pracy.

§ 6. 1. Wysokość odszkodowania za szkody w mieniu powierzonym pracownikowi ponoszącemu odpowiedzialność materialną na zasadach określonych w art. 124 § 2 i 3 oraz art. 125 Kodeksu pracy może być obniżona, gdy sprawowanie nadzoru nad tym mieniem jest utrudnione, a w szczególności:

- 1) gdy mienie znajduje się w pomieszczeniach, do których ze względu na potrzeby prawidłowej obsługi konsumentów (interesantów) mają dostęp również pracownicy innych działów albo inne osoby, a zwłaszcza w placówkach handlowych, w których nabywcy mają swobodny dostęp do towarów, oraz gdy przyjmowanie towarów odbywa się bez przerywania obsługi nabywców,

2) w magazynach, sklepach i punktach usługowych o obsadzie co najmniej 5 osób lub gdy praca w magazynach, sklepach i punktach usługowych trwa dłużej niż na jedną zmianę.

2. Gdy szkoda w powierzonym mieniu powstała w innych okolicznościach niż określone w ust. 1, wysokość odszkodowania może być w wyjątkowych wypadkach obniżona, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na zasady współżycia społecznego:

§ 7. W wyjątkowych wypadkach, gdy jest to uzasadnione ze względu na zasady współżycia społecznego, wysokość odszkodowania za szkody w powierzonym mieniu może być także obniżona pracownikom ponoszącym odpowiedzialność materialną na zasadach przewidzianych w art. 114—116 i 118 Kodeksu pracy.

§ 8. 1. Obniżenie odszkodowania, o którym mowa w § 6 i 7, może nastąpić do wysokości od 6- do 12-miesięcznego wynagrodzenia pracownika. W tych granicach wysokość odszkodowania ustala się w zależności od stopnia utrudnienia sprawowania nadzoru nad mieniem, rodzaju zaniedbań, rozmiaru szkody, stopnia winy, doświadczenia zawodowego, wyników dotychczasowej pracy, jak również od sytuacji rodzinnej i majątkowej pracownika.

2. W stosunku do pracownika, który przepracował nienagannie ostatnie 3 lata przed powstaniem szkody lub gdy stopień jego winy jest nieznaczny, odszkodowanie może być obniżone do wysokości od 3- do 6-miesięcznego jego wynagrodzenia.

3. Przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia pracownika przyjmuje się wynagrodzenie przysługujące pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody według zasad ustalania ekwiwalentu pieniężnego za urlop.

§ 9. 1. Wysokość odszkodowania, o którym mowa w § 6 i 7, ustala kierownik zakładu pracy po wysłuchaniu pracownika i po zasięgnięciu opinii rady zakładowej.

2. Obniżenie wysokości odszkodowania wymaga pisemnego uzasadnienia.

§ 10. Przepisy § 6—9 stosuje się także do nie uiszczono odszkodowania za szkody w powierzonym mieniu, powstałe przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

§ 11. Objęcie pracowników zatrudnionych w dniu wejścia w życie rozporządzenia odpowiedzialnością materialną za szkody w powierzonym mieniu na zasadach przewidzianych w § 2 powinno nastąpić nie później niż w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1976 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

192

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 października 1975 r.

w sprawie ustalenia legalnych jednostek miar.

Na podstawie art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o miarach i narzędziach pomiarowych (Dz. U. z 1966 r. Nr 23, poz. 148 i z 1972 r. Nr 11, poz. 83) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się jako legalne jednostki miar — jednostki Międzynarodowego układu jednostek oraz jednostki miar nie należące do tego układu, określone w rozporządzeniu.

2. Międzynarodowy układ jednostek oznacza się w skrócie wyrazami „układ SI”.

3. Jednostki układu SI oznacza się w skrócie wyrazami „jednostki SI”.

§ 2. Jednostkami SI są następujące jednostki miar:

1) podstawowe jednostki SI

Wielkość	Jednostka miary	
	nazwa	oznaczenie
długość	metr	m
masa	kilogram	kg
czas	sekunda	s
prąd elektryczny	amper	A
temperatura	kelwin	K
liczność materii	mol	mol
światłość	kandela	cd

2) uzupełniające jednostki SI

Wielkość	Jednostka miary	
	nazwa	oznaczenie
kąt płaski	radian	rad
kąt bryłowy	steradian	sr

3) pochodne jednostki SI, to jest jednostki miar wyrażalne za pomocą iloczynów i ilorazów jednostek SI podstawowych i uzupełniających.

§ 3. Legalnymi jednostkami miar nie należącymi do układu SI są:

1) jednostki miar wymienione poniżej

Wielkość	Jednostka miary	
	nazwa	oznaczenie
masa	tona	t
czas	minuta	min
	godzina	h
	dość	d
	tydzień	jednostki kalendarzowe
	miesiąc	
	kwartał	
rok		
	a, r	
powierzchnia	hektar	ha
objętość	litr	l
temperatura	stopień Celsjusza	°C
kąt płaski	stopień	...°
	minuta	...'
	sekunda	...''
	grad	... ^g
energia	elektronowolt	eV
masa atomowa	jednostka masy atomowej	u
długość	jednostka astronomiczna długości	AU, UA
	parsek	pc

2) jednostki miar pochodne, wyrażalne za pomocą iloczynów i ilorazów jednostek miar wymienionych w pkt 1 lub jednostek miar wymienionych w pkt 1 i jednostek SI.

§ 4. Prezes Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar, zwany dalej „Prezesem Komitetu”, ustala:

- 1) definicje i oznaczenia legalnych jednostek miar,
- 2) pochodne jednostki miar wybranych wielkości:
 - a) należące do układu SI,
 - b) określone w § 3 pkt 2,
- 3) jednostki miar wybranych wielkości:
 - a) dopuszczone przejściowo do stosowania jako legalne,
 - b) dopuszczone przejściowo do stosowania jako legalne w ograniczonym zakresie,
- 4) zasady wyrażania dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności jednostek miar,
- 5) wytyczne w sprawie stosowania oraz zasad budowy i pisowni nazw i oznaczeń jednostek miar.

§ 5. Prezes Komitetu na wniosek Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki lub Ministra Oświaty i Wychowania ustala do stosowania w dydaktyce:

- 1) uproszczone definicje podstawowych jednostek SI przystosowane do poziomu nauczania,
- 2) równoważne definicje innych jednostek miar niż wymienione w pkt 1.

§ 6. 1. Jednostki SI należy wprowadzać do stosowania stopniowo zgodnie z programami uwzględniającymi potrzeby poszczególnych gałęzi gospodarki narodowej. Jednocześnie, zgodnie z tymi programami, należy wycofywać jednostki miar, o których mowa w § 4 pkt 3.

2. Prezes Komitetu, w uzgodnieniu z właściwymi ministrami (kierownikami urzędów centralnych) i Sekretarzem Naukowym Polskiej Akademii Nauk, ustali ogólny program wprowadzania jednostek SI do stosowania w gospodarce narodowej.

3. Właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) wprowadzą jednostki SI do stosowania na podstawie programu określonego w ust. 2 oraz w uzgodnieniu z Prezesem Komitetu.

4. Program, o którym mowa w ust. 2, powinien uwzględniać w szczególności:

- 1) wprowadzenie jednostek SI do:
 - a) normalizacji,
 - b) szkolnictwa,
 - c) wydawnictw i publicystyki,
 - d) statystyki gospodarczej i sprawozdawczości,
 - e) dokumentacji naukowej i technicznej,
 - f) produkcji wyrobów, obrotu towarowego i usług,
- 2) wzorcowanie wytwarzanych narzędzi pomiarowych w jednostkach SI,
- 3) zorganizowanie informacji popularyzującej układ SI.

5. Prezes Komitetu koordynuje proces wprowadzania jednostek SI do gospodarki narodowej.

§ 7. 1. Dotychczas stosowane narzędzia pomiarowe z oznaczeniami jednostek miar nie odpowiadającymi oznaczeniom ustalonym zgodnie z § 2—4 mogą być nadal stosowane i legalizowane do czasu ich zużycia.

2. Prezes Komitetu może ustalić terminy, po których upływie narzędzia pomiarowe określone w ust. 1 powinny być wycofane ze stosowania lub przewzorcowane w legalnych jednostkach miar.

§ 8. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 1966 r. w sprawie ustalenia legalnych jednostek miar (Dz. U. z 1966 r. Nr 25, poz. 154 i z 1970 r. Nr 18, poz. 151).

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1975 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz